

Warszawa, dnia 04 stycznia 2018 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW**

FN6.054.1.2018

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację (nr 18070) Pana posła Wojciecha Króla w sprawie „art. 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych”, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Odnosząc się do normy wynikającej z art. 28 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2060, z późn. zm.), na wstępie należy wskazać na główny cel obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Ustawowy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych uwarunkowany jest bowiem szczególną społeczną funkcją tego ubezpieczenia, jaką jest ochrona osób trzecich przed skutkami częstych, niekorzystnych zdarzeń powstałych wskutek ruchu pojazdów. Nieprzerwany charakter odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i zarazem ochrony ubezpieczeniowej, daje poszkodowanym w wypadku gwarancję otrzymania należnego odszkodowania. Z drugiej strony, umowa tego ubezpieczenia chroni ewentualnego sprawcę wypadku komunikacyjnego przed nadmiernymi obciążeniami finansowymi z tytułu jego odpowiedzialności cywilnej oraz zabezpiecza jego majątek przed nadmiernym uszczupleniem z tytułu tej odpowiedzialności.

W związku z powyższą konstrukcją oraz celem jakiemu ma służyć to ubezpieczenie, zawarte w przepisach ww. ustawy normy mają na celu zapewnienie ciągłości ochrony ubezpieczeniowej, co ma stanowić pełne zabezpieczenie poszkodowanych osób trzecich przed skutkami niekorzystnych zdarzeń powstałych wskutek ruchu pojazdów. Do takich norm należy zaliczyć ogólną zasadę kontynuacji umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych opartą o tzw. klauzulę prolongacyjną, wynikającą z art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2. Wspomniane zastrzeżenie wskazuje okoliczności, w których nie następuje zawarcie następnej umowy, pomimo braku ww. powiadomienia. Dotyczy to sytuacji gdy nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych albo w przypadku ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń, ogłoszenia lub zarządzenia likwidacji zakładu ubezpieczeń albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania upadłościowego, w określonym przypadku.

Powyższa konstrukcja ma na celu zachowanie stałej ochrony ubezpieczeniowej i zminimalizowanie liczby sytuacji, w których do ruchu zostałyby wprowadzone pojazdy mechaniczne bez stosownej ochrony ubezpieczeniowej.

Należy przy tym podkreślić, że z przyjęciem tej konstrukcji związany jest także szereg obowiązków, jakie zostały nałożone na zakłady ubezpieczeń. Przedmiotowe zobowiązania wynikają z norm wskazanych w art. 28 ust. 1a-1d ww. ustawy. Na podstawie tych regulacji, nie później niż 14 dni przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, zakład ubezpieczeń jest obowiązany do wysłania ubezpieczającemu informacji o ubezpieczeniu na kolejny okres ubezpieczenia. Informacja taka zawiera w szczególności:

- 1) określenie wysokości składki ubezpieczeniowej w przypadku, gdy dojdzie do zawarcia następnej umowy ubezpieczenia w trybie ust. 1;

2) pouczenie, że wysokość składki, o której mowa w pkt 1, może ulec zmianie, jeżeli po wysłaniu informacji przez zakład ubezpieczeń wyjdą na jaw okoliczności mające wpływ na wysokość składki, oraz wskazanie tych okoliczności;

3) pouczenie o prawie wypowiedzenia dotychczasowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zgodnie z ust. 1 oraz o formie, możliwym sposobie oraz terminie złożenia tego wypowiedzenia;

4) pouczenie o skutkach tego wypowiedzenia oraz o skutkach braku tego wypowiedzenia.

Wspomniana informacja powinna być wysłana w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu środka komunikacji elektronicznej, jeżeli przy zawarciu umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych ubezpieczający wyraził zgodę na składanie mu oświadczeń w takiej postaci lub w formie pisemnej, w sposób umożliwiający niezwłoczne poinformowanie ubezpieczającego.

Ponadto, w razie zawarcia umowy ubezpieczenia OC komunikacyjnego w wyniku klauzuli prolongacyjnej, zakład ubezpieczeń jest obowiązany potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia.

Należy dodatkowo wskazać, iż celem wspomnianego obowiązku polegającego na zobowiązaniu zakładu ubezpieczeń do wysłania ubezpieczającemu informacji o ubezpieczeniu na kolejny okres ubezpieczenia jest również umożliwienie zapobiegania sytuacjom, w których mogłoby dochodzić do sytuacji tzw. podwójnego ubezpieczenia, przez odpowiednio wczesne poinformowanie ubezpieczającego o skutkach prawnych terminowego niezłożenia oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczasowej umowy ubezpieczenia. Ponadto podanie ubezpieczającemu warunków przyszłej umowy ubezpieczenia umożliwia porównanie tych warunków z ofertami innych ubezpieczycieli i wybranie najkorzystniejszej oferty.

Odnosząc się do wysokości składek ubezpieczeniowych proponowanych przez zakłady ubezpieczeń w poszczególnych ofertach umów ubezpieczenia należy wskazać, iż ostateczną wysokość składki ustalają zakłady ubezpieczeń. Przedmiotowe uprawnienie wynika zarówno z unijnych, jak i polskich regulacji. Na podstawie art. 8 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, taryfy oraz wysokość składek ubezpieczeniowych za ubezpieczenia obowiązkowe ustala zakład ubezpieczeń. Jednakże w każdym przypadku ustalenia taryfy składek za ubezpieczenie obowiązkowe, lub ich zmiany, zakład ubezpieczeń przedstawia

organowi nadzoru (Komisji Nadzoru Finansowego), informacje o tych taryfach oraz o podstawach ich ustalenia, w terminie 14 dni od dnia, w którym najwcześniej możliwe było zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego ze składką obliczoną na ich podstawie. Informacja ta powinna zawierać w szczególności analizę szkodowości oraz kosztów obsługi ubezpieczenia uzasadniającą wprowadzenie każdorazowej zmiany w taryfie. Komisja Nadzoru Finansowego nadzoruje więc zasadność stosowanych przez zakłady ubezpieczeń systemów zniżek/zwyżek składki ubezpieczeniowej, w tym także skalę zniżek/zwyżek stosowanych w poszczególnych okresach działalności.

Z poważaniem,

z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów

Piotr Nowak

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/